

Videnskabelig Leder

Ugeskr Læger 2022;184:V205117

Fortsat plads til forbedringer for hospitaler og Dansk Tværfagligt Register for Hoftenære Lårbensbrud

Bjarke Viberg & Henrik Palm

Ugeskr Læger 2022;184:V205117

Folkesygdommen hofteært lårbensbrud er en stor byrde for den enkelte, de pårørende og det danske samfund [1]. For hver enkelt af de årligt 7.000 patienter betyder deres hofteære lårbensbrud en tid med smerter, stor risiko for nedsat funktion samt øget mortalitet [2].

Dansk Tværfagligt Register for Hoftenære Lårbensbrud under Regionernes Kliniske Kvalitets Program (RKKP) har eksisteret siden 2003, og med sine indikatorer sætter det fokus på de parametre, som potentielt kan give bedre kvalitet i behandlingen. Registret er bredt funderet med kvalitetsmål inden for ortopædkirurgien, sygeplejen, ergoterapien, fysioterapien og geriatrien og er derfor med sin tværfaglighed et forbillede for mange andre registre.

Der har gennem årene været stor succes på flere kvalitetsmål, ikke mindst er den gennemsnitlige landsdækkende 30-dagesmortalitet reduceret fra oprindeligt 14% til under 10% – dog med en øgning i de seneste to år fra 9,6% til nu 10,8%. For to år siden blev en national indsats (Lærings- og Kvalitetsteam) for hoftebrud afsluttet, som var et toårigt projekt med nationalt netværk af klinikere og ledere med fokus på at forbedre kvaliteten i behandlingen. Man kan frygte, at forbedringstiltagene ikke var varige, selvom det jo heller ikke kan afvises, at efterdønningerne fra også COVID-19 kan have haft en effekt på tallene.

Der er betydelig variation mellem hospitalerne. For eksempel svinger 30-dagesmortaliteten fra 7,0% til 15,0% på de større hospitaler, ligesom der er regionale tendenser, hvor især Region Hovedstaden og Region Syddanmark har højere mortalitetsrater. Vest for Storebælt er majoriteten af kvalitetsmål opfyldt, mens det øst for Storebælt kun gælder under halvdelen. Et af de vigtigste kvalitetsmål, som er associeret til reduceret mortalitet, er tidlig mobilisering, dvs. at få patienterne op at stå inden for 24 timer [3], men trods sikker evidens opnås målet på 90% ikke på et eneste sygehus i Østdanmark mod på omkring halvdelen i Vestdanmark. Ved reoperationer ses tilsvarende forskelle mellem Øst- og Vestdanmark. For collum femoris-fraktur med osteosyntese er der 33% målopfyldelse i Øst versus 67% i Vest, for collum femoris med alloplastik er det 44% versus 58% og for per-/subtrokantære frakturer er der 44% målopfyldelse i Øst versus 100% i Vest.

Vi må således opfordre alle hospitaler i Østdanmark til at se deres behandling efter, så patienterne behandles på samme niveau overalt i landet.

Dansk Tværfagligt Register for Hoftenære Lårbensbrud er et vigtigt register med relevante kvalitetsmål til forbedring af behandlingen af patienter med hoftebrud – såfremt kvalitetsmålene opfyldes. Det kræver en stor indsats at forbedre behandlingen, men det kan lade sig gøre, hvilket de to år med fokuseret forbedringsarbejde (Lærings- og Kvalitetsteam) beviste mange steder. Et kontinuerligt fokus med kvalitetsdata er vigtigt for hurtigt at kunne reagere i tilfælde af reduceret kvalitet. Der er således behov for, at hospitalerne kan tilgå »live«-data fra registret på individniveau, hvilket også kan bruges til den nødvendige efterkontrol af de til tider omfattende indtastninger. Derfor kunne vi ønske os, at hvert hospital som i Storbritannien fik sin egen RKKP-hjemmeside, hvor man nemt og kontinuerligt kan følge med i sine »live«-data og målopfyldelse i stedet for at se sine resultater én gang om året i en rapport [4].

Der er fortsat en del vigtige kvalitetsmål, som burde inkluderes i registret såsom for eksempel delirium, boligform og funktionsniveau i efterforløbet. De gennem årene reducerede indlæggelsesdage, der nu er under en uge, medfører et behov for, at kommunerne bliver involveret med kvalitetsmål til registret, da patienterne har større rehabiliteringsbehov end før. Et dristigt skridt er tilføjelsen af etårsmortaliteten som indikator, hvilket bør sætte fokus på sektorovergangen til kommunerne. Samlet har registret medvirket til et øget fokus på og forbedring af kvaliteten af behandlingen af hoftebrudspatienterne i Danmark. Der er dog fortsat betragtelige udfordringer på mange hospitaler, og komplikationerne er fortsat større end for mange andre folkesygdomme, hvilket berettiger fortsat udbygning af dette vigtige register.

Korrespondance *Bjarke Viberg*, Ortopædkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital. E-mail: bjarke.viberg@rsyd.dk & *Henrik Palm*, Ortopædkirurgisk Afdeling, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. E-mail: henrik.palm@regionh.dk

Interessekonflikter Der er anført potentielle interessekonflikter. Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med lederen på ugeskriftet.dk

REFERENCER

1. Dansk Tværfagligt Register for Hoftenære Lårbensbrud, Årsrapport 2021. 2021. p. 178.
2. Dyer SM, Crotty M, Fairhall N, et al. A critical review of the long-term disability outcomes following hip fracture. *BMC Geriatr.* 2016;16(1):158. doi:10.1186/s12877-016-0332-0
3. Kristensen PK, Thillemann TM, Søballe K, Johnsen SP. Are process performance measures associated with clinical outcomes among patients with hip fractures? A population-based cohort study. *Int J Qual Health Care.* 2016;28(6):698-708. doi:10.1093/intqhc/mzw093
4. Royal College of Physicians. The National Hip Fracture Database 2019; Available from: [https://www.nhfd.co.uk/.\(dato\)](https://www.nhfd.co.uk/.(dato))